Ч. 174 (13.122). Львів, вівторок 9. серпня 1932. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ і АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Четвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Поморський коридор і радянський Далекий Схід.

ДВА ДЖЕРЕЛА ВОЄННОЇ НЕБЕЗПЕКИ.

(„Морське свято“ проклямацією поготівля. — Конфлікт на Далекому Сході дозріває. — Пакт неагресії і новий зміст „пілсудщини“. — Пункт тяжкости на заході. — Ми в запіллю і нові можливости).

I.

Як це ми вже вказали у статті „Фронтом до моря“ тільки-що закінчене „морське свято“ в Гдині мало всі признаки політичної маніфестації з вістрям, зверненим проти німців. Його перебіг, усі святочні промови, демонстрація воєнних і торговельних суден, разом із дефілядою чотирьох полків кавалерії та заглиблюванням їхніх прапорів у водах Балтику на знак присяги „вірности морю“ — це вже було щось більше, ніж звичайне дорічне свято радости із 70-ти кілометрів морського берега. Треба виразно сказати, що велика гдинська імпреза була по своїй суті **виповідженням війни** всім спробам нарушення „табу“ версайського договору дотично „коридору“, проклямацією збройного поготівля.

Заки урядові верхи Польщі дали „морському святови“ німб офіційности, постарались за ратифікацію своїх меж із Радянщиною. Польща вложила свій параф на акті неагресії неожидано для своїх союзників французів та румунів. Що справді неожидано, це слідно зі збентеженого тону найповажніших париських та букарештенських газет. Зложила вона цей параф, щоб започаткувати виключно протинімецьку політику, аби зосередити всі свої ресурси на заході, аби заедемонструвати свою „певність себе“ навіть тоді, коли би появився привид ізоляції, коли би вона мусіла боронити самостійної політичної лінії в супереч волі дотеперішних союзників...

II.

Пацифікація польсько-радянського фронту потрібна тепер обом сусідам. **На Дал. Сході конфлікт назріває дальше,** дарма, що не йде про нього такий пошум, як це було ще декілька місяців тому. Інвазія японців до Манджурії — це поважне підприємство, яке не може скінчитись невдачно. А власне тому, аби воно не скінчилось невдачно потрібна японцям Східна Сибір, потрібний Зелений Клин. **„Якщо Манджурія є питанням життя чи смерти Японії** — пише токійська газета „Ніґон“ — **так сх. Сибір є питанням життя чи смерти Манджурії“.** Інакше: Японія для вдержання Манджурії мусить почати війну з більшовиками за землі на схід від Байкалу, які не вдалось її задержати для себе в 1918 р., дарма, що мілітарно тоді завоювала ці землі.

Кажуть, що Рад. Союз духово до цієї війни готовий. Більшовицька верхівка є майстром у робленні настроїв, у фанатизованні мас. Зате інша справа, чи матеріяльно війна по силам Союзу?...

Коли читати радянську пресу, мимоволі замічується значно більше задиркуватий тон статтей, у яких пишеться про ситуацію на Дал. Сході. „Сх. Сибір — пишуть „Ізвєстія“ — не є громадською вулицею, куди можуть безкарно швендатись імперіялістичні розбишаки“... В інших газетах мова ця ще більше проста, навіть вульгарна, погрози виразніші і грізніші. І ця задиркуватість застановляє. Невжеж мали би бути правдиві свіжі ревеляції празьких „Народніх Лістів“ про **гарантування Америкою матеріяльної помочі більшовикам** на випадок збройного радянсько-японського конфлікту? Справа ця ніби посунулась вже так далеко, що у Рад. Союзі широко говориться про американських інжинірів, про кредити, муніцію та інші ресурси, що їх готова дати Америка на закріплення азійського фронту більшовиків, чи не для приборкання розмаху жовтого імперіялізму.

Та хоби не було з цією доволі несамовитою вісткою про американську поміч, більшовики постарались бодай про безпеку на задах від найважнішого сусіда, запевнили собі непричасність Польщі в яких би то не було протирадянських міжнародних комбінаціях. І з моментом, коли польський сойм ратифікує пакт неагресії, що по всій імовірности станеться на осінній сесії сойму, щезне для Радянщини можливість дістати ножем у спину тоді, коли вона боронитиме своєї азійської бази для реалізування евразійської програми.

III.

Подібне є з Польщею.

Персоніфікована марш. Пілсудським ідея федерації „історичних земель“ по Дніпро включно вже дістала в лоб. Про це говорять усі знаки на польському політичному горизонті і про це вже нераз у нас писалося. Політичну лінію, яку обстоювала весь час ендеція, а саме **„згода з більшовиками, зате всі сили проти німців“**, цю лінію почали проводити тепер на практиці санатори.

„Пілсудщина“, що ще не так давно була синонімом федералізму та східних виправ, набрала тепер нового, зовсім протилежного змісту. Сталось це головно під впливом двох процесів: першого, що ним є зворот більшовизму до Азії, з поважними тенденціями повернути в Европу аж після успішного зараження собою азіятів із використанням їхніх сил, що, очевидно, не швидко або й ніколи не буде, і другого процесу, що ним є поява та зріст гітлеризму в Німеччині, який поставив собі за ціль — як каже Дмовський у „Газ. Варшавській“ — змінити організацію німецької нації і який є все ближчий до цієї цілі.

Що таке зміцнення є грізне для Польщі, про це говорити зайво. **Гітлеризм зовсім не скриває свого протипольського наставлення.** А що німецький нарід розпоряджає духовими і матеріяльними цінностями, які повернули його державі швидше, ніж цього можна було чекати, престіж великодержави, впровадили її в Лігу Націй, а тепер знова у „Нову Антанту“ (конс. пакт), **гітлеризм — як виразник і промотор німецького всенаціонального здвигу — став без порівнання небезпечнішим для Польщі від комуно-більшовизму.**

IV.

Очевидно зосередження боевого польського духа на заході не є для нас без значіння. Ще недавно, коли Польща рахувала на довголітній параліж західного сусіда, а його постуляти про ревізію версайського договору, ще не так популярні і що більше — очевидні, самозрозумілі як сьогодні, трактувала як нешкідливу балаканину і „побожне бажання“ приборканого колишнього велетня, трактувала як малонебезпечні „sny o potędze“, вона думала про історичну місію. Вона розмахувалась до експансії на схід з одночасним закріпленням стану посідання на „східних кресах“ елементом, спровадженим зі заходу. Та це минулось.

Сьогодні не може вже бути мови про трансфузію національної крови зі заходу на схід. Захід загрожений так довго, як довго істнуватиме спір із Німеччиною за Шлеськ і Помор'я! І скорше чи пізніше будуть мусіти поляки шукати порозуміння з чужонаціональним сходом, але вже з тим сходом, що його оперезали державні польські кордони. І тільки тоді, коли Польща погодиться на належні права теперішних своїх меншостей на сході, буде вона могти правно покликатись на 13. пункт Вільсона, що признавав її доступ до моря, але, що рівночасно визначував її державність на безспірно національно-польських територіях.

Два джерела военної небезпеки створюють ситуацію, в якій наші національні території (з виїмком азійського Зел. Клина) стають глибокими запіллями **з новими можливостями, до яких мусимо бути готові.** Б. Север.

Кілька листів із Анґлії.

І. Оттава. — Неоцінена вартість імперії. — „Занепад Англії“.

Імперіяльна конференція в Оттаві розпочала свої важкі й — імовірно — довгі наради. Стежить за їх ходом супокійно та з великою напругою вся Англія; в свідомости англійця нині займає Оттава місце перше, залишаючи далеко-далеко поза собою увагу до того, що діється у хворій Европі, з її Льозанною й Женевою, з її Берліном, Римом і навіть Парижем. Дехто хотів би просто махнути рукою на Европу.

— Нехай, мовляв, вона вариться і кишить у своїй юшці, а нам треба не то ратуватися, а розбудовувати свою будуччину в своїй імперії.

Так говорять одні, „виключні інзуляристи“. Інші не думають, правда, щоби було можна і треба відгороджуватися від Европи, але й вони дуже песимістично оцінюють европейське кишіння тай бачать спасіння Англії у звязку з заморськими союзниками-домініями:

— Ми якось вилабудаємося з Оттавою, але що буде з Европою? Нові середні віки? Як після сумерку клясичного світа?

А одні й другі в розмові з нашим земляком ще й додають:

— Яка шкода, що наша імперія така розсипана по далеких далечінях, по ріжних частях світу, з ріжними господарськими й політичними інтересами! Коби то в нас була така імперія, як ваша: один бльок від вас аж до Тихого Океану, багатий, слабо залюднений, легко доступний кольонізації. Безприкладна в історії імперія будуччини...

Таке говорив нам оксфордський професор, котрому Форейн Офіс часто поручає важні місії за кордоном і котрий від років вивчає також українську справу в її взаєминах з польським питанням і з будуччиною евразійської імперії. Цьому англійцеви (як і багато іншим, котрі, як напр. знаменитий знавець Европи, історик і політик Сетон-Ватсон і висказували (це нераз особисто і друком) не то важко, а просто неможливо витолкувати політичні резони української загрозлости в тісно простірному думачі.

— Як, ви маєте всі дані, щоби бути великими і грати першорядну ролю в будучій політиці світу, европейській і тихо-океанській, а вам у тямі лише порвати щоборжій всі звязки з найкраще угрунтованою імперією будуччини, тай звести весь виднокруг вашого народу і всі його спроможности до треторядного уровеня — уровення Румунії, Польщі...? А імперію, безприкладну багатствами і майбутністю, залишити іншим, раз на все і задармо? Розуміємо, що у вас є свої порахунки з росіянами, і є чимало накопиченої нехіттї; одначе ненависть, як справедливо повторював Бісмарк (котрий сердечно ненавидів Габсбургів і Австрію, з якими він проте звязав Німеччину тісним союзом) — почування не політичне; замісць відвертатися від імперії і переходити в залежність від усяких Букрештів, ви з крихіткою здорового розуму й державного змислу можете і свою соборність здійснити, і повну самостійність осягнути, і союз з рівно самостійною Московщиною розбудувати — для збереження, вивінування і захищування спільної Імперії*).

Боже кріпкий, скільки разів наслухався ваш

*) Ці міркування містимо на виключну відповідальність автора. — Редакція.

співробітник таких і їм подібних міркувань не тільки з англійських, а й з французьких уст, в останніх роках, як і підчас мирової конференції, коли він сам, вирвавшися на світ із забитої дошками Галичини, ще думав, що святі знають, яку політичну мудрість поїдав, проклямуючи при кожній нагоді своє — вже тоді (1919) анахронічне — непримириме русофільство і нашу „програму", „максимальну": Зректися співвласности над половиною Азії і, заперти нашу націю й будуччину в клітку в роді румунської! Та отверезіння на тодішнього новоспеченого дипльомата прийшло не невчасі. А на багатьох його земляків і другів воно ще досі не прийшло...

Одначе це мимоходом. Вертаючись до Англії чи то пак до Оттави, не можна не завважити, що до імперіяльської конференції англійська увага ще й тому так цупко прикувалася, що в останніх кількох роках особливо щедро обтовкуються об свідомість і гордість англійця цілі хори еремияд на тему „конець Англії". На тему що зродилася опе ціла нова література в ріжних мовах і краях, не виключаючи самої Англії. Правда, такі еремияди в історії Англії — не новина. Вони майже хронічні; саме наші дні — новий період їх розцвіту. Голосіння більш або менше щирих або лицемірних плачок у самій Англії тай зловрадні віщування чужинців роздавалися майже постійно за два останні століття, рівнобіжно з велитенським зростом англійського багацтва і потуги. Одно з найцікавіших — уже навіть не віщувань, а просто „стверджень" „факту", що упадок Англії давно вже наступив, читали були ми всі у приятеля наших діточих років Фенімора Купера. „Останній могиканець" розпочинається — пригадуєте собі? — поміченнями про те, як той безперечний занепад Англії висловлювався у війні, що велася в Америці в пору, про яку оповідає ця повість. Ледви чи багато читачів Купера звернуло увагу на те, що мова там була не менше і не більше як про семилітню війну, 1756—63, яка завершилася небувалим апотеозом англійської перемоги в усіх частях світа: здобуттям Канади й Індії тай безперечним закріпленням англійських володінь по всіх океанах. Та Купер безсумнівно вірно передає ті настрої, які панували в англійських кольоніях на початку війни, що розпочалася була невдачно для англійців, як трохи не всі війни, ними колинебудь ведені. Ті настрої він, забуваючи про англійську перемогу в міжчасі, безпосередньо звязав з настроями, які тривко закріпилися були в Америці, після відпаду кольоній — тобто після тієї революційної війни, котра була єдиним за 250 років виїмком з правила, що „Англія, мовляв, у кожній війні програє всі битви з виїмком останньої". Ще цікавіше, що війна та викликала вибух таких-же розпучливих настроїв у самій Англії. Перемога Англії над Наполеоном небагато направила ті настрої. Правда, довгі роки поразок і невдач знов покінчилися повною перемогою, але після тієї перемоги настав „мир без прикладу в історії": довгі роки промислової кризи, страшенної нужди й озлоблених настроїв у широких мас. Одним з наслідків того важкого положення було „еміграційне божевілля", яке висловилося першою великою хвилею англійського переселенства за океан, тобто тим еміграційно-кольонізаційним рухом, у котрому тодішні песимісти [illegible] глянули так само безперечний „занепад Англії" (ради Бога, нарід утікає з батьківщини!), який нинішні песимісти відкривають в [illegible] того руху (Бога ради, англійці затратили [illegible] кольонізаторський хист!).

Льондон, кінець липня 1932.

*. П.

XI. річна конференція Міжнародньої Студентської Помочі у Брні.

Брно, 3. серпня 1932.

В днях 27. липня — 3. серпня відбувалася у Брні (ЧСР.) XI. конференція Міжнародньої Студентської Помочи з осідком у Женеві. На порядку дня конференції стояли такі справи: студент та соціяльний порядок, роля університету в культурній ділянці, самопоміч, жидівське питання, кооперативні орґанізації студентства, студент та міжнародні звязки і т. д. На конференцію прибули делеґати ріжних країв та континентів, особливо багато відпоручників з Англії, Франції, Злучених Держав Північної Америки, Німеччини, Голяндії та Чехословаччини. З европейських держав не були заступлені перший раз в історії Помочи Польща, потім Румунія, московські еміґранти, Греція та ще дві-три народности. З поляками було якесь непорозуміння. А саме: поляки орґанізували у Варшаві в імени Помочи маленьку конференцію-семинар. Головна тема: Чому поляки не втратили культурної спільности та не асимілювалися під чужим пануванням до світової війни? На цей семинар зголосилося всього двох учасників — ну, і семинар не міг відбутися. Через це ображені поляки не приїхали до Брна. Москалі взагалі „плюють на Европу" в останнім часі. Українське студентство заступав в імени ЦЕСУС-а д-р В. Орелецький. На конференції була розмірно велика скількість професорів з ріжних країв.

Конференція працювала у 3 комісіях. I. Комісія обговорювала справу самопомочи та орґанізацію студентської співпраці. II. Комісія студіювала проблеми культурної співпраці міжнародніх звязків. III. Комісія розбирала університетські проблеми.

В дні 3. серпня принято цілу низку резолюцій, які усі з комісії предложили пленарному засіданню. Над цими резолюціями не буду довше задержуватися, бо на це не позволяє розмір цієї статті. Хотів би я тільки при цім відмітити, що по думці цих резолюцій провід Помочи має старатися перевести, що можна, в життя та приготовити свої спостереження для слідуючої конференції Помочи. В найближчому часі має Поміч зорґанізувати цілу низку льокальних конференцій в Европі, Америці та Азії між студентством поодиноких країв, докінчити будову Студ. Дому в Софії, зорґанізувати студентські подорожі, старатися про виміну професорів-референтів між поодинокими країнами, полагодити справу публікацій та взаємовідносини з іншими студентськими і нестудентськими міжнародніми орґанізаціями, занятися справою орґанізації студ. позичкових кас, медичної помочи для студентів і т. д.

Наш делеґат старався пояснити деякі з вищих питань з українського становища, зважаючи з наших потреб. Д-р Орелецький торкнувся також відносин у Галичині та на Великій Україні. Директор Помочи д-р Кочніґ прообіцяв поїхати цієї осени до Радянського Союзу та простудіювати положення на місцях. Наш представник звернув також увагу на голод на Великій Україні та на жахливі відносини серед тамошнього студентства. Українського представника приймали на конференції дуже симпатично, а то тимбільше, що майже всі сусіди України на конференції бракували. Ріжні делеґації зверталися до нашого представника із запитами в українській справі. Швайцарців цікавило положення на Радянській Україні і наші взаємовідносини з москалями, американців інтересувала пацифікація в Галичині та відношення маршала Пілсудського до українців, голяндський славіст проф. Ван Вейк розпитував про Українську Академію Наук у Київі, Наукове Т-во ім. Шевченка у Львові і про наші високі школи за кордоном, малярський делеґат цікавився будуччиною Підкарпатської України, делеґати Світового Союзу Жидівського Студентства питали, які вигляди мають жидівсько-українські взаємовідносини по паризькім атентаті Шварцбарта і т. д.

Дня 3. серпня вечором закінчилася конференція. Слідуюча конференція Помочи відбуватиметься в літі 1933 р. в одній із західно-европейських держав.

В. Лужанський.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 9. СЕРПНЯ 1932.

СТ. ЛЕВИНСЬКИЙ.

З ЯПОНСЬКОГО ДОМУ.

ЕГЗОТИКА І ХИТРОЩІ.

Ця мовчанка занепокоїла Сокічія, що все ще стояв на верху фатальних східців. Довго не думаючи він збіг униз, натиснув клямку і ненароком станув посеред хати. Коли переконався, що Такаяма ще живий, трохи заспокоївся. Потім повернувся до сторожів і почав рецитувати:

— Вона поїде до Японії, добре? Як його секретарка. Буде брати платню, побачить світ! Я вам гарантую це в його імені. Вона поїде і вернеться щаслива, багата!

Більш не стало йому духу і він знеможений упав на крісло. Але все його обличчя сяло тріюмфом. Ще в ночі підготовлену, вивчену лекцію продеклямував без помилки. Такаяма був врятований. Сокічі наллляв собі склянку води і пив її поволі, цмокаючи язиком, як малі діти солодку лімонаду.

Що потім ділося, не хочу у подробицях розказувати. „Ende gut, alles gut". Цей епільоґ важливої конференції почався з того, що сторожиха наразі віджила, побігла до Марінети і почала її переконувати.

— Марінето, ти чуєш, що панове казали? Станеш секретаркою Такаями, поїдеш до Японії. Щодо платні, то вони тебе не скривдять. Я спокійна.

Але Марінета не зразу помякшала.

— Що тітка тут розказують! Прошу залишити мене в спокою!

Треба було втихомирювати її і переконувати і тільки після довгих умовлювань вона наважилася встати з місця. Хлипала ще, немов машинально, але очі мимоволі сяли тріюмфом. Простягнула свою руку Такаямі неймовірно театральним жестом, може простудіюваним скрупулятно перед дзеркалом. Її погляд упав на Такаяму звисока, мало не з неба. Після скінченого двобою переможець простягав великосердно руку своїй жертві. Ні, тільки кінчики пальців.

Коли дві години пізніше я застукав до „льожі" сторожа, веселий настрій панував у малій кімнатці. У склянках жовтіло якесь драптивеньке вино. Марінета обнявши Такаяму одною рукою за шию і з чаркою у другій, спочивала вигідно на одному з величезних колін Такаями. Вона співала якоїсь веселої бульварної пісеньки. Наш сторож сидів на краєчку крісла і розказував одну з подій свого доволі банального життя. Але ніхто його не слухав. Сторожиха сперлася спиною на креденс і всміхалася вдоволена. Одно її око клеїлося вже і хотіло безумовно спати. У куточку сидів Сокічі. Легкий тріюмф спантеличив його і вибив з рівноваги. І він усміхався тепер задоволено, як пяний Сатир. Трохи збоку сидів іще кремезний парубок, сторожів син і побренькував дискретно на гітарі.

У цьому гармонійному образку було щось з чару старонідерляндської школи, що любила теми з життя маловамітних і вдоволених людей. Теніє, може Фан Остаде? Тільки з додатком екзотики у сюжеті.

СОКІЧІ ПИШЕ ДЕННИК.

— Що думаєте, Сокічіні, про наших жінок?

Не вперше ставив я йому цей запит і ніколи не міг допроситися відповіди. Але тепер Сокічі завагався. Він спровола витягнув з кишені малий, у зеленій, сапяновій обкладинці, записничок. Заки почав читати глянув ще мені допитливо в очі, якби боявся поглянути у них хоч одну порошинку [illegible]. Але вони говорили тільки про мою цікавість. Тоді Сокічі похилив голову і розкрив записник. Довгі поплутані [illegible] японського відручного письма замаячіли мені перед очима.

„Фльоренція.

„Делікатна, білолиця, як ґейша з дільниці Асакса. Її русяве волосся нагадує в колірі суту лушпину рижу. Це волосся спершу відпихало мене і аж згодом я почав насолоджуватися ним, як невідомого смаку овочем.

Звикла приказувати мущинам. У товаристві жінок поводиться як нетямуща дитина. Звичайно, Европа це світ навиворіт.

Мистецтво залицяння знає Фльоренція до найменших подробиць. Часом думаю, може в неї на спині витатуований жахливий павук, про що розказує Танізакі*).

Це делікатно виплекана ростина. Наш Ніппон знає також жінок великого хову. Але вони не мають колючок. Належу до тих мущин, що люблять, коли квітка коле.

Може воно і зле, бо саме через Фльоренцію я сильно занедбав виклади на Сорбоні. Але вона дає і деякий досвід і це хвилююче почування життя. Чи найбільше захоплюючим змістом життя не є саме ця інтензивність переживань обома полами?

Надто довго проживаю вже у Франції і починаю проникати її думками. (У цьому місці Сокічі усміхнувся).

Врешті-решт не можу Фльоренції забути.

Катінка.

Те, що зблизило мене до Катінки це була доля, розгубленої серед світу, бідної дитини землі.

(Продовження буде).

*) У відомій новелі п. н. „Шісей" першого [illegible] витатуваної ґейші знав сам артист Сейкічі.

Новий зшиток Української Загальної Енциклопедії.

ЗАВЕРШЕННЯ ДРУГОГО ТОМУ.

Перед кількома днями появився новий зшиток Української Загальної Енциклопедії, а четвертий 20-ий, яким Видавництво завершило другий том. Разом із тим зшитком появилися 22 ілюстраційні таблиці й мапи, що мають бути розміщені в II. томі УЗЕ, дальше наголовний листок до II. тому і два листки справленого друку, які треба вложити на своє місце.

20-ий зшиток містить гасла від *„Прокоповичі“ до кінця букви „р“ (Рятів)*. Важніші українські гасла в ньому такі: Прокоповичі, Промінь (чотири органи тої назви), Просвіта, Проскурів, Проскурівна Марія, Прут, Пряшів, Пстрак Ярослав, Псьол, Птиця Іван, Птуха М., Пузина, Пулюй Іван, Путивль, Пухальський, Пушкар, Пчілка Олена, Пюрко Богдан, Пясецький Опанас, Пятницький Іван, Рава Руська, Равлюк Василь, Рагоза Мих., Рада Військова, Рада Військова Ген., Рада Княжа, Рада Козацька, Радванський Андрій, Радивилівський Антін, Радимич, Радомишль, Радченко, Радянська Україна, Раковські, Рафайлова, Рачинський, Ревакович, Ревізія Союза Українських Кооператив, Революційна Українська Партія, Ревуцький, Ревюк, Редемптористи, реєстрові козаки, Решетило Степан, Репін, Рибачек, Рибница, Рильський, Рихло, Рівне, Рідна Школа, Ріпниченко, Ріпецький, Річинський, Рогатин, Рогович, Рогоза, Рогозинський, Рожанські, Розвадовський, Роздольський, Розумовські, Роксоляна, Роман, Романович, Романчук, Ромен, Ромодан, Ростиславичі, Рошкович, Рубчаки, Руданський, Рудницькі, Рудченко, Ружинські, Русалка Дністрова, Русови, Русь, Рюриковичі, Рятів.

Як попередні зшитки, так і 20-ий зшиток має на кожній сторінці по кілька ілюстрацій.

Голод на Україні.

Під таким заголовком був поміщений лист з України в брюссельськім щоденнику „La Gazette“ з дати 1. VIII. 1932. Подаємо далі дослівно зміст цього листа. Він, як видно, написаний людиною добре поінформованою про життя на Україні взагалі і про українські справи зокрема. „La Gazette“ дає від себе такий вступ: „Колись Україну називали житницею Европи. Вона сама давала одну третину сирівців цілої бувшої Росії. Її природні багацтва та відомий чорнозем здивував жовнірів французької місії в 1916 році в Києві, це було перед епохою большевиків. Минуло 14 років. Совіти провели в життя свою аграрну політику. І щож вони зробили з цієї благословенної країни? У відповідь наводимо витяги з листа з України: „Те, що більшовицький режім посіяв, колективізуючи Україну і переслідуючи кулаків, тепер народилось — це голод. Економісти, будівничі офіціяльного пляну, признались, що дефіцит у поділі перейшов 45%, а сторонні люди, що слідкували за цим, кажуть, що 65%, але не залежить ... на числах, а лише на дійсности. Ось вона: від трьох місяців у цілій Україні, селяни почали вживати нової рецепти, винайденої совітськими гастрономами. Ось вам ця рецепта: „Беріть два чи три фунти чистої соломи, посічіть дрібненько, фунт торішньої картоплі, фунт гороховяної муки, трохи води і соли, замісіть і печіть, як звичайний хліб“. Правда, що такий хліб має вигляд уральського каменя — малахіту і скорше подібний до продуктів гірничої індустрії, ніж до поживи, але як каже більшовицька поговірка „Чоловік не свиня, все зїсть“. Минулого року українські селяни не закінчили посіву, бо господарська анархія і колективізація перешкодили. Цього року справа стоїть ще гірше, бо збіжа в деяких районах вистарчило лише до січня місяця, а в найбагатіших до березня. Виявилось, що кількість запасу насіння, заготовленого для посіву була дуже перебільшена кореспондентами совітських газет.

Сказати правду, ніхто ніякого збіжа для громадського запасу не приніс. Совітські фотографії, показуючи велику кількість селян, що несуть повні мішки збіжа для відомої заготовки, в дійсности були фотографії селян, які двигали реквіроване збіже, видерте від селян силою. Минулої зими українські селяни поїли все, що лише мали: кури, корови, свині, вівці, навіть коні. Собаки повтікали, одичіли і бігають зграями, нагадуючи австралійських псів, але лише з тією ріжницею, що австралійські пси живляться рештками людської їжі, а совітські нападають на людей, а особливо на дітей. Надіючись само на себе, українське село відноситься з впертою ворожістю до всіх совітських декретів. Тисячі горожан, мешканців великих і маленьких міст з торбами на плечах, ходять по селах в надії роздобути провізії, але ніхто нічого не хоче ні дати ні продати, тому що сам має за мало. „Хто зна, що нас чекає? Збіжа немає подостатком для нас. Йдіть своєю дорогою“ — таку відповідь дають кожному. Був такий час, що червона армія, не питаючись Москви, пішла помагати своїм „братам селянам“ сотня за сотнею, курінь за курінем і коли довідалась про це Москва, то їй залишилось лише затвердити цей факт. Було так, що перший дівізіон совітської кінноти в районі Проскурова, отримав наказ поїхати в поле з кіньми, щоби допомогати селянам закінчити орати та сіяти, але було вже запізно, бо час сівби минув. Червоні жовніри зрозуміли, що їх і їх батьків чекає, а тому не ховаючись, кажуть: „Скоро підемо ми орати Москву і посіять кулями та порохом, а тоді і побачимо кінець цієї музики“. А тимчасом, зруйнована Україна не хоче більше і чути про колхози, урядовці та робітники втікають, куди очі глядять. Українські простори, з полишеними на полях тракторами, перестали бути театром для показу чуженецьким туристам. Не пускають вже туристів навіть далі від Харкова. Агенти не радять уже їхати з Варшави на Київ через Шепетівку. Совітська влада і її вищі службовці вже не показуються більше в селах, навіщених голодом. Все, що ще могло зробити ГПУ, так це роздати рештки запасів реквірованого збіжа. Запаси херсонські, миколаївські та одеські вислали на північ, але вони розтаяли, не доїхавши навіть до Дніпрельстану. Взялись за військові запаси, але і ці вийшли. Решту головних запасів армії охороняють спеціяльною сторожею, щоби голодні селяни не розібрали...

І сірими українськими дорогами, під пекучим ясним сонцем бродять, в надії роздобути поживи, селяни колхозів, падаючи від виснаження і спраги, а з наближенням осені, як колись у часи революції в районі Волги, смерть прийде виконати свою жахливу місію“.

Як бачимо не пощастило совітам сховати шила в торбі. Всьому світові стало відомо, що більшовики витрусивши українських селян до останнього зерна, вивезли усе на европейський ринок за безцін, щоби зробити світову революцію, збільшуючи безробіття і підсилюючи цим свої комуністичні організації.

Брюсселя, 2. VIII. 1932. Ж. О.

—o—

Що вільне від екзекуції.

Оголошено розпорядок ради міністрів, що нормує приписи про екзекуційне поступування скарбової влади.

Розпорядок вичисляє предмети, що не підлягають екзекуції. Сюди належать: домова обстанова, постіль, білля й щоденне вбрання, потрібне для зобовязаного та його родини; предмети вживані з причини каліцтва; запаси харчів і опалу; предмети і сирівці потрібні до особистого заробкування зобовязаного, що працює ручно; предмети, потрібні до виконування служби; у зобовязаного, що бере періодичну винагороду за працю, гроші в квоті, що відповідає частині винагороди за час до найближчого речинця виплати; у зобовязаного, що не дістає постійної винагороди за працю, гроші потрібні для нього та його родини на удержання протягом тижня; предмети дані зобовязаному, щоби підпирати його та родину з причини надзвичайних випадків, хороби або смерти, та допомоги дані в таких припадках, оскільки предмети або фонди для тих цілей йому ще потрібні; предмети, що служать зобовязаному та його родині до виконування релігійних практик або потрібні до науки; почесні ордери, вінчальні обручки, листи, фамілійні папери або інші папери зобовязаного або його рахункові книги.

—

Болівійсько-параґвайський конфлікт.

ВАШИНГТОН, 6. 8. ПАТ. Чотири південно-американські стейти, що занялися спеціяльно справою мирного поладнання конфлікту між Болівією і Парагваєм, відкинули подані Болівією умови перемиря, закликаючи її щоби припинила воєнну акцію.

—o—

З листів до Редакції.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Дозвольте просити Вас умістити отсього мого листа, в справі Українського Наукового Інституту в Берліні, на сторінках „Діла“, яке завжди з такою увагою стежило за науковою діяльністю Інституту і так пильно нотувало кожний прояв цієї діяльности.

З тяжким серцем забираю я цим разом голос у справі Інституту, занадто бо непримемна ця справа сама по собі, а для мене особисто — тяжка й болюча, та примушує мене до цього лист Ол. Філ. Скорописа-Йолтуховського, уміщений в ч. 160 „Діла“ з дня 23. липня п. р. Я вважаю за свій обовязок виправити деякі неточности цього листа, які не зовсім вірно освітлюють становище Інституту. Перш за все я мушу заявити, що слова п. Скорописа-Йолтуховського, якого я зрештою дуже поважаю за його ідейність, відданість українській справі (особливо за його вповні безкорисну й перейняту почуттям громадського обовязку працю на становищі заступника голови Кураторії Українського Наукового Інституту в Берліні) і за його заслуги в минулому, — слова його про те, що мені, як директорові Інституту в рр. 1926/31 „ніколи ніхто не ставив ніяких перешкод у розвитку наукової діяльности“, на жаль, не зовсім відповідають дійсности.

Для пояснення мушу сказати, що від самого початку нашої спільної з п. Скорописом-Йолтуховським праці, в мене, як директора Інституту та, в нього, як заст. голови Кураторії, виявилась певна розбіжність наших поглядів на характер і завдання Інституту: п. Скоропис-Йолтуховський заступав погляд, що Український Науковий Інститут в Берліні повинен виконувати завдання загального національно-агітаційного характеру, я-ж був тої думки, що Інститут має бути виключно науковою установою. Ця розбіжність поглядів, при постійнім втручанні Кураторії (я маю на увазі виключно її українських членів, бо німецькі взагалі до внутрішнього життя Інституту не втручались, а в поглядах на завдання Інституту були тої думки, що і я, себто, що Інститут повинен провадити виключно наукову діяльність) до наукової діяльности Інституту, безперечно утруднювала мені цю діяльність.

У звязку з поглядом п. Скорописа-Йолтуховського на завдання Українського Наукового Інституту стоїть і його оцінка діяльности Інституту за той час, коли я мусів зовсім усунутись від услкої в ній участи (з грудня 1931 р.): певна річ, що згідно з його поглядом ця діяльність після мого усунення „не тільки не стратила на своїй науковости та інтенсивности, але, навпаки, виявила в порівнянні з попередніми роками більшу активність у напрямку скріплення звязків із закордонними чинниками“. Хай буде так, — не мені, розуміється, бути суддею своєї власної праці, але мушу сказати, що я завжди тримався засади, що праця Інституту повинна виявлятись не так у „скріпленні звязків“, як у *власній* продуктивній праці на полі науки (наукові курси й виклади, видавництво, підготовка молодих наукових сил), яка одна тільки й могла завоювати для Інституту призная в очах закордонних наукових чинників. Як слушно завважила редакція „Діла“ з приводу листа п. Скорописа-Йолтуховського, сам факт, що Інститут позбувся половини своїх дійсних членів і всіх асистентів, уже свідчить про те, що його теперішня *наукова* діяльність не може бути такою продуктивною, як раніше.

А що стосується „скріплення звязків“, то як воно виглядає на ділі, свідчить факт листа до редакції „Діла“ проф. М. Фасмера, який, як директор Славянського Інституту при Берлінськім Університеті, виявив як найбільшу прихильність до нашого Інституту, дав йому до диспозиції помешкання свого Інституту (доки Укр. Наук. Ін-т протягом першого року не дійшов до власної хати), свою багату бібліотеку і відкрив для друку праць членів Інституту сторінки редаґованого ним „Zeitschrift für Slavische Philologie“.

На останку я хочу ствердити один факт зрештою відомий, а саме — хто дав ініціятиву до заснування Укр. Наук. Ін-та в Берліні. Вважаю за потрібне це зробити тому, що в нашій пресі (маю на увазі ч. 151 „Нового Часу“) появилися неправдиві уваги щодо цього. Отже фактом є, що Український Науковий Інститут у Берліні був заснований з ініціятиви й заходами пана Гетьмана Павла Скоропадського. І тому дивно чути голоси, ніби Інститут зробився „останніми часами“ його „доменою“. Очевидно, що в організації Інституту, в покликанні дійсних членів, формуванні Кураторії він мав рішаючий голос. Але далі Інститут почав жити власним життям, і коли нині він опинився в такім стані, як сьогодні, то відповідальність за це в першій мірі несуть самі його співробітники й українські члени Кураторії. Хто саме з них, розсудити це, очевидно, може тільки хтось третій — сторонній.

Дмитро Дорошенко.

Прага, 3. серпня 1932 р.

Храмове свято у Кривчичах.

Львів, 7. VIII. 1932.

Підльвівське село Кривчичі, що в 1900 р., згідно з урядовою австрійською статистикою, мало 1.156 душ греко-католиків і всього 19 римо-католиків, отже було наскрізь українською оселею, підпало наслідком занедбання знесінського пароха і наших освітніх чинників зі Львова таким сильним впливам польонізації, що по великій війні змінило зовсім своє обличе. Польська офіціяльна статистика з 1921 р. виказала у Кривчичах вже тільки 193 гр.-католиків, а затє аж 1.406 римо-католиків; а нині стан для нас ще гірший, бо коли число римо-католиків (поляків) за останне десятиліття знову поважно зросло, то греко-католиків (українців) нараховують там ледви 150 душ.

Тому добре сталося, що заходом о. сотр. Харини зі Знесіння, куди належать Кривчичі, цьогорічне храмове свято св. прор. Ілії у Кривчичах відсвятковано з такою величю, яка питома тільки нашому прегарному обрядові. На свято це, не зважаючи на болото і непевну погоду, прийшла процесія зі знесінської церкви з масою вірних і кількадесять осіб зпоміж української інтелігенції та міщанства зі Львова. Явився також у комплеті мішаний хор з Жовківського передмістя під проводом радн. Купчинського, що — треба це з признанням піднести — бере завсіди дуже радо участь у подібних торжествах чи то у Львові, чи на його периферіях.

Богослуження у цей храмовий день відбулося під голим небом на церковному майдані, бо кривчицька церква за мала і не має хорів, тому не в силі булаб помістити маси вірних. Целебрував Службу Божу о. Волод. Краєвський (редемпторист), діяконували: о. Юрій Ванчицький з Ярчева Нов. й о. Теофан Шевага (студент). Чудову проповідь знаменито достосовану до хвилі й обставин, виголосив о. Сеньківський ЧСВВ. Закінчилося свято водосвяттям та обходом довкола церкви.

Свято залишило по собі глибоке враження, а старі кривчицькі люди мали сльози радости в очах, що дочекали такої радісної хвилі, бо — казали — вже кількадесять літ не було у них такого торжества. Вражало тільки одно, а саме, що не явився дивним дивом ніхто зі старшого духовенства.

При кінці мусимо напятнувати некультурну поведінку кривчицьких польських підростків і парібчаків, вихованків тамошнього управителя школи, що славиться широко своїм шовінізмом. Ті хлопчаки, постававши в шапках на дорозі або на городі зараз напроти священиків, що відправляли Сл. Божу, ввесь час курили, посмішковувалися та робили ріжні дурні уваги, а навіть реготалися підчас евангелія та причастя, викликуючи загальне обурення серед зібраних вірних. Скільки то епітетів дісталось би в польській пресі на адресу „дзічи гайдамацкей", якби так наша молодь повелася десь подібно супроти богослуження польського!

Страйк львівських міських робітників скінчився.

Після трьох днів закінчився в суботу вечером страйк міських робітників. Робітники згодилися на 10-процентову знижку платень із застереженням, що управа міста візьме під увагу щодо форми та змісту знижки всякі пропозиції робітників. Управа міста зазначила, що цього бюджетового року не є передбачує дальших знижок платень. Управа міста змінює скалю дотеперішніх урльопових норм. За страйк не потягнуть нікого до відповідальности, коли до праці верне найпізніше в 6. год. рано 7. серпня. Платню за три дні страйку робітникам стягнуть.

Арештували голову страйкового комітету.

Мин. середи на зборах, на яких проголосили страйк м. робітники, вибрали були два страйкові комітети, що мали виступати в імені загалу м. робітників. Головою другого комітету вибрали трамвайника з Ґабріелівки Юр. Кишку. В суботу в шинку на Ґабріелівці був гурток робітників, м. ін. і згаданий Кишка. Між ними прийшло до авантюри на тлі розмови про цілі та причини страйку. Коли поліцай леґітимував Кишку, випали йому з кишені комуністичні летючки. Підчас ревізії в хаті виявилося, що він член КПЗУ, та що є кольпортером ком. летючок. Найшли в нього багато комуністичних відозв, летючок і т. д. Тому Кишку арештували.

ЩЕ ОДИН НАПАД У БРУХОВИЧАХ.

Тієї самої ночі, коли то виконано напад на віллю д-ра Наруга в Бруховичах, двох драбів напало на паню Б. С., що йшла з наймичкою. Один із напасників вирвав жінці торбину, в якій було кільканацять золотих. За злодіями пустилася наймичка, та один із них ударив її так сильно, що впала на землю. Напасники втекли.

ЗВІРСЬКІ КОНКУРЕНТИ.

Купець Рубін зі Заболотова у переїзді через Жабє заночував у тамошній коршмі. Коні вмістив був у стайні. Нічю незнані люди закралися до стайні та повтинали язики трьом Рубіновим коням. Коні живуть, та чи довго видержуть невідомо. Поліція шукає тих злочинців. Як виходить зі слідства, того страшного злочину допустилися Рубінові конкуренти.

ГРАДОВА ТУЧА.

БАРАНОВИЧІ. (ПАТ). Над Барановичами перейшла нагальна градова туча. Град величини голубиного яйця заподіяв великі школи. Вихор повиривав дерева. В місті позривав ел. дроти. Зірваний дріт зачепив за горожанку Баранович Калюту й вона згинула на місці.

СТРІЛЯВ ДО ПОБЕРЕЖНИКА.

До побережника у Вишенці (пов. Городок Яг.) Івана Садила стріляв хтось крізь вікно, як він лежав уже в ліжку. Куля застрягла в стіні над Садилом. Поліція веде слідство.

РОСІЙСЬКИЙ АРСЕНАЛ У ХРИПЛИНІ.

Люди з Хриплина (пов. Станиславів) повідомили поліцію, що в їх селі закопали москалі при відвороті в 1917 році багато муніції. І дійсно відкопали там 30 ручних гранат, 30 запальників до ручних гранат, ок. 8000 штук крісових набоїв і 400 димових свічок для ослони. Гранати й запальники піротехнік висадив, крісові набої відіслали до складу військової муніції, а свічки назад закопали, бо не надаються для ужитку.

КОМУНІСТИЧНА ЯЧЕЙКА В УЧИТ. СЕМІНАРІЇ.

Поліція в Ловічі інвіґілювала кількох учнів держ. учительської семінарії, підозрілих у комунізмі. Два учні тієї семінарії Параціький та Курчак уладили комуністичні збори. Поліція перевела ревізію та арештувала 15 учнів, м. ін. двох матуристів. Слідство виказало, що всі вони брали участь у переворотовій акції та притягали учнів нижчих курсів до організації. Арештовані зложили зізнання і їх випустили, одначе остають під обсерваціею поліції.

НОВІ АКАД. ОПЛАТИ ЛИШЕ ДЛЯ НОВИХ СТУДЕНТІВ.

Новий розпорядок міністра віроісповідань і освіти про студентські оплати державних академічних шкіл увіходить у життя з днем 1. вересня. Оплати підвищені на 50 проц. для категорії студіюючих, які досі були щодо того упривілеені (нпр. правники), а для категорії студіюючих, що досі платили дуже високі оплати нові оплати будуть фактично знижені на 10 проц. Нові оплати платитимуть лише студенти, що іматрикулюються на ново або продовжують студії понад нормальний час. Для незасібних розпорядок установив прогресивне відложення оплат в міру правильного неспізненого перебігу студій.

40 ВАҐОНІВ ОВОЧІВ У МОРІ.

З Парижа повідомляють, що в прикордонній місцевости Сербер на кордоні Еспанії та Франції вкинули до моря 40 ваґонів еспанських овочів. Їх не вільно було впустити до Франції, бо в життя війшла нова умова про континґентування довозу овочів. Тому що годі було продати овочі на місці, постановили весь вантаж вартости понад міліон франків затопити в морі.

НІМЕЧЧИНА, ІТАЛІЯ І ЯПОНІЯ ВИСТУПЛЯТЬ ІЗ ЛІҐИ НАРОДІВ?

ПАРИЖ. 7. 8. ПАТ. Льондонський кореспондент „Еко де Парі" повідомляє, що там кружляють чутки, мібито Японія, Німеччина й Італія виступлять із Ліґи Націй. Японія твердить, що виступить напевно, колиб Лейтонів рапорт випав для неї некорисно. — Щодо Німеччини, то її тактика ухилитися від сплати воєнних довгів викликає в льондонських фін. колах невдоволення. Вееж Анґлія готова предложити Франції дальші уступки в справі роззброєння, бо так сподіється влагіднити становище німецького уряду. — Колиб гітлерівці прийшли до влади в Німеччині та ухвалили би виступлення з Ліґи, то й Італія, як звязана почасти з Німеччиною, виступила би з Ліґи.

ЗЛОВИЛИ МАСОВОГО ПІДПАЛЯЧА.

Як ми вже повідомляли від довшого часу підпалював хтось у Берліні школи та церкви. Щойно тепер арештували 21-літнього бушофера, Фенстера, як закрадався до дівочої змори. Він зізнав, що з безробіття розхорувався на нерви. Щоби, мовляв, ратувати нерви, став підпалювати. Впав на цю думку, як в одній школі побачив багато паперів і актів, а в кишені мав сірники. Тоді то почав серію підпалів. Загалом підпалив 26 шкіл і церков. У його хаті найшли пятьдесять ключів ріжних берлінських шкіл.

КРІВАВЕ ЖНИВО ПОЛІТИЧНИХ ЕКСЦЕСІВ.

На основі урядових звідомлень берлинська преса подає статистику політичних нападів та ексцесів у часі від 1. червня до 20. липня ц. р. на всіх пруських територіях з виїмком Берліна. Показується, що в тім часі виконано взагалі 322 політичні напади, в часі яких 72 особи вбито і 497 тяжко ранено. Поліція ствердила, що у 203 випадках напасниками були комуністи, у 75 випадках гітлерівці і 21 випадках райхсбанери. У 23 випадках годі було ствердити винуватця.

ОСТАННІ ВІСТИ

ПРОБОЄМ ДО ВЛАДИ.

Терористичні замахи в Німеччині множаться з дня на день і одночасно в політичних лівих колах зростає занепокоєння з причини пасивности німецької влади. Пляноване введення наглих судів і кари смерти за провини, звязані з політичним терором, покищо припинено наслідком інтервенції гітлерівського посла Ґерінґа у ген. Шляйхера. Що більше, Гітлер, як кажуть, переговорює за посередництвом своїх заступників з ґен. Шляйхером про реконструкцію кабінету та вступлення гітлерівців до уряду. Гітлерівці домагаються уступлення канцлера Папена і міністра внутр. справ Гайля, з яких вони незадоволені. А покищо терором хотять застрашити своїх політичних противників, щоби приготовити собі ґрунт і перефорсувати свої постуляти.

КРОВАВИЙ НАПАД НА ЗАБАВІ ЧИТ. „ПРОСВІТИ".

БОРИСЛАВ, 7. 8. ПАТ. Сьогодні над ранком підчас забави в чит. „Просвіти" в Бані Котівській брати Гук при помочі Міньова та Сокульського напали на Ів. Ґерляха та задали йому кільканацять ран ножами. Раненого відвезли до шпиталю в безнадійному стані. Сокульського арештували. Інші втекли. Причиною нападу була особиста пімста.

РЕСТИТУЦІЯ МОНАРХІЇ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 7. 8. ПАТ. „Н Монтаґсцтґ." подає вістку про наради бувш. кронпринца з Гітлером. У висліді нарад Гітлер приобіцяв піддержати реституцію монархії в Німеччині. Здійснити ті пляни мають так, що Гітлер одержав би становище президента Німеччини, щоби в відповідній хвилині уступити в користь бувш. цісаря Вільгельма. Пляни ті сходяться почасти з вістками про тайну умову між Гітлером і Шляйхером.

СПОРТ.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ 6:0 (2:0).

По скінченню змагань за мистецтво розіграла Україна перші тов. змагання з Гасмонеєю, перемігши її в рекордовому відношенню 6:0. До цих змагань виступила Україна в складі: Бутель, Скрегота, Сич, Борсук, Лисик, Кіцула, Магоцький І, Маґоцький II, Мурський, Петрів, Воробець, а Гасмонея також у найсильнішім складі. Гра з обох сторін дуже жива і на високому рівні. Тим разом гра України у всіх лініях була вирівнана і не було слабих місць. Напад у повищому складі витворював безліч небезпечних позицій під воротами Гасмонеї, а серію ґолів розпочав Петрів уже в перших 5 мін. У другій половині Гасмонея опадає на силах, бо мимо шаленої амбіції вона не може сфорсувати оборонної трійки України. За це напад України не спочав на лаврах і атакував дальше здобуваючи ще чотири ґолі, по два зі стрілів Маґоцьких. Впало ще 2 голі, однак судія чомусь їх не признав. Гасмонея, яка в полі була цілком рівнорядним противником, не могла здобутися на почесного ґоля, ба навіть не використала карного, якого Бутель притомно оборонив.

Сміло можна сказати, що повищі змагання належали до найкращих змагань України в цьому сезоні, а публика, яка на жаль зібралася у досить скромному числі, бо не більше як 500 осіб розходилася домів розентузіязмована. Судив поправно п. Менкес.

ЛІҐОВІ ЗМАГАННЯ.

КРАКІВ. Чорні — Гарбарня 2:1 (1:0).
ВАРШАВА. Краковія — Леґія 1:0 (0:0).
КАТОВИЦІ. Рух — ЛКС 3:0 (1:0).
ПОЗНАНЬ. Варта — 22 п. п. 7:2 (4:0).

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

Львів. Польонія — Світезь 3:1 (2:1).
СТАНИСЛАВІВ. II. Сокіл — Ревера 2:0 (1:0).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. Погонь — Олд Бої 1:1 (1:0).

Чого нема у польськім Карнім Кодексі з 1932 року?

Австрійський загальний карний закон з 1852 р., що обовязує у нас ще до кінця серпня 1932 р., загрожує в §. 302. карою строгого арешту з до 6 місяців тому, хто „завзиває, заохочує або пробує призвести інших до ворожнечі проти ріжних національностей (племен)".

Урядовий проект нового австр. карного закону з р. 1891. у §. 140. загрожував карою вязниці до одного року або грошевою до 2000 гульденів (4000 корон) тому, хто „публично кревну національність зневажає або публично підбурює до ворожої поведінки проти її членів".

Нині такі вчинки кваліфкували як „нарушення спокою і публичного ладу".

Натомість польський карний кодекс під нагolовком „Przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu" містить про ту матерію артикул 152: **„Kto publicznie lży lub wyszydza Naród albo Państwo Polskie, podlega karze więzienia do lat 3 lub aresztu do lat 3."** І більше нічого... Очевидно при найбільше штудерній інтерпретації не можна тут розуміти іншого „народу" як лише польський.

Невже за 80 років карно-правна охорона інших національностей поза державною булаб пережитком?

Цікаво, що Кримінальний Кодекс У.С.Р.Р. з 1927 р. має арт. 56 ч. 21 такого змісту: „За пропаганду або агітацію, скеровані на підбурювання до національної або релігійної ворожнечі чи розбрату, а також за розповсюдження або виготовлення і схов літератури того самого характеру застосовується позбавлення волі на речинець до двох років", а за воєнного часу або масових заколотів та при особливо обтяжливих обставинах кара (чи там „соціяльна оборона") підвищується аж до — розстрілу з конфіскатою майна.

Д-р Іван Кунців.

Мусоліні, Шляйхер і Гітлер.

Стаття Мусолінія в „Пополо д Італія" в справі фашизму викликала сильний відгук у французьких політичних колах. Преса уважає його спробою навязати контакт з ген. Шляйхером і Гітлером, при чому вказує на щораз грізніший пруський мілітаризм. Чим більше необхідною стає небезпека війни, тим сильніше тяжить на Франції обовязок зредукувати свої збройні сили. Шляйхер каже зовсім слушно, що мілітарні клявзулі версайського трактату не можуть його обовязувати, як довго переможні держави не розброяться.

—o—

Підготовка до осінних липських ярмарків.

(УП). Під теперішню пору ведеться підготовка до липського осінного ярмарку. На цьому ярмарку буде влаштована окрема виставка реклями навіть для малих підприємств. Виставку влаштовують вже з осени 1930 р. і чим дальше, її поліпшують.

Разом з липськими торгами відбудеться в Липську також і спеціяльна реклямна виставка всяких предметів, що їх додається до купленого товару в ціли реклями, як от малі діточі бальоники, календарі, нотеси ітп.

Окремо буде влаштована виставка віконних реклям в крамницях. На це звертається тепер дуже велику увагу, бо купці помітили, що добре влаштована виставка товарів в вікнах крамниць притягає можливо більше публики, як інші роди реклям. Розуміється, що такі декоративні віконні вистави мусять бути не дорогими, переглядними та відповідати естетичним вимогам, а при цьому всьому притягувати глядачів і робити з них покупців.

—o—

По широкому світі.

— Директор шведського сірникового тресту заявив представникам преси, що у Стокгольмі відбудуться в найближчих днях переговори представників Англії, Франції, Америки та інших европейських держав у справі нового сірникового концерну.

— Між англійцями і бурами в Йоганесбурзі йде спір за національний гимн Південної Африки замісць дотеперішнього англійського гимну „God save the King".

— Воєнний суд в Лімі засудив 15 революціонерів на кару смерти і 15 на кару вязниці. Засуджених на смерть розстріляно.

—o—

З наших літнищ.

ЯМНЕ БІЛЯ ЯРЕМЧА.

Кажуть наші гуцули, що жиди випхали нас з Дори до Яремча, а звідти до Ямного. Як воно правді так, то не могли нічого мудрішого зробити, бо хіба ніхто не заперечить, що Ямне — це вибрана перлина цих гір. Тож з подвійним признанням слід приняти постанову наших педагогів, що саме Ямне вибрали на осідок вакаційних осель для молоді і для себе. Раз тому, що вибрали Ямне, а друге, що довершили в одному році двох великих діл. Одним є закупно великого, в центрі села положеного дому на оселю для учнів філ. акад. гімназії у Львові, другим будова великого дому для учителів середніх шкіл, переведена рухливою філією „Учительської Громади" в Станиславові, на якої рахунку є вже в ІІ добро знана також дівоча оселя в Ямнім. Аж вірити не хочеться, що ті самі професори, яким дехто відмавляє змислу до громадянської праці, спромоглись на такі докази своєї живучости, прозорливости і роботящости.

Дім хлопячої оселі обіймає 14, а професорський 31 кімнат. Оба домінують над селом: перший зараз недалеко мосту на Пруті, другий, названий гуцулами „санаторією" високо, в ярі, що веде на Маковицю і з усіх сторін пишається своїм червоним покривалом-дахом. Про хлопячу оселю була вже в „Ділі" ширша згадка, а учительську оселю ведуть п. Лепкі і Никифоряки, при участи невтомної п-і Левицької. Праця в обох оселях нелегка, бо треба обійти і допильнувати 80 хлопців у хлопячій і до 70 осіб в учительській оселі; одначе обі управи працюють на повне вдоволення своїх пенсіонарів, тимбільше, що все у них дешево. Повна оплата в оселі хлопців коштує всього 55 зол., а є при тім знижкові і даромі місця. В учительській оселі кімната від 40—60 зол. місячно, а їда (5 разів денно) 3 зол. від особи. Тож неодна професорова, що й за вакації мучилася для своїх найближчих, тепер може як справжня пані випочати в рідн.м пенсіонаті. Творців обох установ не називаю, щоби кого не поминути, та повинні це зробити краще поінформовані.

Похваливши зовсім заслужено своїх товаришів звання і любих господарів, яким і моя дружина завдячує відпочинок від своїх ангелят, мушу згадати ще про інші українські пенсіонати в Ямному. До давніх, комфортово уладжених п. Ліськевичевої і п. Підковича прибув невеличкий, але вибагливий, з кухнею для смакунів, а при тім недорогий пансіон „Олена" п. Дутків. Згадати теж треба про зовсім добрі і здорові пансіони п. Недільської, п. Паляницевої і ін. Хто хоче вести кухню, найде теж дешево хату і всякі потрібні харчі у місцевих та приїзжих купців.

Життя тут теж цвите. Були два виступи наших ревелерсів, два фестини „Просвіти", прогульки „Пласту" на Явірник, Хомяк і Маковицю, а дня 31. м. м. відбулося урочисте посвячення оселі „Учительської Громади" під Маковицею і віллі п-а Дутків, якого довершив о. д-р Фіголь зі Львова.

Д. К.

Радіовиставка в Берліні.

(УП). В половині вересня ц. р. влаштовують в Берліні велику німецьку радіо-виставку. Такі виставки влаштовують що-року і все приносять для відповідних галузей індустрії великі користи. Справа радіо-передачі є сьогодни дуже важлива. Давнішими роками помітний вже був деякий застій в тій ділянці. Здавалось, що все викрито і нічого нового не вдається знайти. Звичайно не вдається воно аматорам. Зате німецькі вчені засіли в своїх кабінетах і взялись за наукову обробку даної ділянки. Показалося, що всетаки багато нового і багато поліпшень можна ще в тій ділянці зробити. Всі ці новинки будуть вперше показані на виставці. Там можна буде побачити висилач коротких хвиль при праці. Дальше можна буде поглянути й на розвій техніки далековидження і т. п. Інститут Герца покаже успіхи своїх дослідів в ділянці електричної музики з найновішими апаратами, а загально німецьке радіо-товариство виступить зі способами усунення перешкод для радіослухачів.

—o—

Нові німецькі пляни

Сензаційні французькі повідомлення.

Велику сензацію в політичному світі викликало повідомлення париського часопису „Ліберте" про такі німецькі пляни:

Австрія має бути прилучена до Німеччини й столиця сфедерованої держави перенесена до Відня. Берлін стане промислово-торговельною столицею Европи і відограє таку ролю як Ню-Йорк, а Відень був би Вашингтоном.

Новий уряд оголосить версайський трактат неістнуючим, введе загальну військову службу й покличе до війська цілу армію безробітних. Фон Папен стане амбасадором у Парижі.

Перевівши ті пляни, уряд сфедерованої Німеччини приступить до зліквідування німецько-польського непорозуміння, не жахаючись навіть дуже драстичних посунень.

Крім того „Журналь де Деба" запевнює, що ген. Шляйхер діляє в змові з Гітлером. Новий німецький кабінет сформується за кулісами і в його творенні беруть участь Гінденбурґ, ген. Шляйхер і ф. Гайль. Частина католицького центру заявляє готовість співпраці з Гітлером і ген. Шляйхером, які разом з Гінденбурґом є за приверненням престолу Гогенцолернам.

—o—

Оголошення, оповістки, місцеві як і з провінції оголошуватимемо тільки за попередньою присилкою належитости. Незаплачені заздалегідь оголошення не будуть поміщені.

НОВИНКИ

— **Листівки з нагробником Івана Франка.** Вже появилися в розпродажі почтові листівки з фотографією нагробника на могилі Івана Франка. Ціна за одну листівку 25 сотиків. Весь дохід з розпродажі призначений на викінчення нагробника. Листівки можна купити в кожній українській книгарні у Львові.

— **Спізнилися з житом.** Державні заведення збіжевого промислу продають за границю запаси старого жита, замагазинованого в державних елеваторах. Купують головно Данія, Голяндія й Бельгія.

— **Конфіската „Мети".** Редакція тижневика „Мета" просить нас повідомити читачів „Мети", що останнє число „Мети" сконфісковане. Другий наклад цього числа не появиться. Чергове число появиться з датою 14. липня ц. р.

— **Нові ціни хліба.** Львівські пекарі повідомляють, що з днем 8. ц. м. обовязують обнижені ціни печива, а саме: Один кг. хліб з житної муки урядового типу в пекарні 40 с., в склепі або будці 42 с. Один кг. хліба з темної житної муки в пекарні 27 с., в склепі 29 с. Один кг. пшенично-житного хліба, т. зв. люксусового в пекарні 46 с., в склепі 48 с. Ціни булок не змінені.

— **Нові приписи для сільських листарів.** Міністерство почт і телеграфів видало нові службові приписи для сільських листонош. На основі тих приписів почтові функціонарі, які через своє недбальство наразили почту на шкоду, обовязані заплатити відшкодування.

— **Грабіжницький напад на віллю в Бруховичах.** У Бруховичах в пятницю по півночі закрався злодій до віллі львівського лікаря д-ра Наруга та став із ліхтаркою перешукувати кімнату. Лікар збудився і кинувся на злодія. Злодій втік крізь вікно, а відси з товаришем у ліс. Д-р Наруг стріляв за злодієм, одначе не поцілив. Злодій перешукував кімнату яких пять хвилин, хоч там спало 4 особи. Вломник забрав зі собою золотий годинник „Омега" вартости 450 зол. та запальничку. Ліхтаркою освічував саме лікареві штани шукаючи грошей і тоді д-р Наруг збудився. На другий день хтось телефонував до д-ра Наруга підшиваючися під журналіста, та допитувався, чи тямить, як виглядав вломник. Опісля д-р Наруг переконався, що з редакції ніхто не телефонував.

— **Злодії в касарні.** Невідомі злодії закрали зі старшинського павільону 10. дивізії таборів у Перемишлі чимало річей старшин, як білля, револьвери, фотографічні апарати, портфелі й готівку. Все те спакували до старшинських валіз і незамічені вийшли. На касарнянім подвірі є варта всю ніч.

— **Похорон б. австрійського канцлера Зайпля** у Відні відбувся 5. ц. м. при участи 120 тисяч осіб. Крім війська і відділів Гаймвери виступили всі найвищі державні достойники, представники світської, духовної влади, дипльоматич-

ного корпусу і т. п. Перед будинком парляменту промовляли між іншими президент республики Мікляс і канцлер Дольфус. Бл. п. Зайпля поховали в почесному гробівці м. Відня на центральному кладовищі.

— **Оборонцям Вердену.** В Дуамон відбудеться на днях відкриття памятника в честь 400.000 вояків, що згинули в обороні твердині Верден. Велика оборотна ліхтарня, уміщена на 40-метровій „вежі смерти" буде освітлювати колишне боєвище. Недавно завісили над каплицею великий дзвін ваги 2.000 кг.

— **Літературний конкурс.** Українська секція Словянського Т-ва Мистецтва і Культури у Варшаві оголошує конкурс найкращих відповідей на тему: „Подати з умотиованням 20 книжок, з того щонайменше половину в українській мові, що є потрібні до виховання українського громадянина державника". Конкурс розписується для українського студентства високих шкіл у Варшаві. Нагороди: перша 40 зол., дві другі по 20 зол. Застерігаємо право використання найкращих відповідей друком. Речинець надсилання відповідей до 1. жовтня ц. р. на адресу: Л. Лукасевич, Барська 5. пом. 41. Варшава. **Управа Секції.**

— **Гостре стріляння на Замарстинові.** В днях 16, 17 і 18 серпня ц. р. відбуватимуться на військовій стрільниці в Замарстинові вправи військових відділів із гострим стрілянням. Терен загрожений стрілянням, якого перехід получений з небезпекою для життя, обсадять охоронні стійки. До їх заряджень мають приноровлюватися всі прохожі.

— **Буря над Берестям.** Над Берестям н. Б. перейшла нагальна буря. Кілька домів у місті знищених. Буря зірвала дах із костела. В селі Залуче грім убив трьох людей.

— **Страшна буря над Італією.** Над півн. Італією перейшли нагальні бурі. Буревій заподіяв у Мілянї великі шкоди, схоплював у повітря дахи, залізні каварняні столики, віконниці і т. п. М. і. вирвало з корінням старезний лібанський кедр у Ботанічному Саді. Кедр цей мав около 300 літ, високий був 40 метрів, а в промірі мав 4 метри.

—о—

З організаційного життя Отинійщини.

ГОСТІВ.

Дня 3. липня ц. р. відбулася довірочна нарада в Гостові, в якій взяло участь поверх 100 найсвідоміших одиниць села, в тому поважна скількість жіноцтва. На довірочній нараді реферували: п. сенаторка Кисілевська і голова Повітового Комітету УНДО адв. д-р Ст. Дрогомирецький. Сенаторка Кисілевська у свому політично-організаційному рефераті підчеркнула значіння організації взагалі, а жіночої зокрема, і заохотила присутніх творити у себе на місцях жіночі організації. Д-р Дрогомирецький виголосив економічно-господарський реферат, а зокрема пояснив присутнім нові закони про пільги для селян у справах екзекуційних і перестеріг людей перед неправдивими поголосками, які кружляють по повіті у справі мораторії, до якої селяни некритично підходять і попадають у щораз більші довги. Річева дискусія, яка розвинулася по тих рефератах, систематична праця інтелігентної одиниці на місці в особі п. Ольги Стрийської і специфічні льокальні відносини в постаті завзято агресивних виступів місцевого „Стшельца", які у висліді скріплюють свідомість і почуття організованости місцевого українського елементу, кажуть сподіватися, що організаційно-освітня праця в Гостові, яка стоїть уже нині на вдоволяючому рівні, скріпиться в майбутности ще більше.

ТОРГОВИЦЯ.

Того самого дня відбулося справоздавче посольське віче в Торговиці у присутности поверх 200 людей, на якому промовляли ті самі референти. Торговиця, як одна з наймолодших організаційно-освітніх клітин в Отинійщині, з великим захопленням вислухала обох промов і по дискусії вирішила приняти до себе організатора, який занявся би веденням місцевої кооперативи й читальні.

ОКРУЖНА ОСВІТНЯ АНКЕТА В ОТИНІЇ.

Дня 26. липня ц. р. відбулася в Отинії при участи делегата Матірнього Т-ва „Просвіта" п. Гафтковича у приявности місцевої і позамісцевої інтелігенції, представників поодиноких читалень і свідоміших громадян із сіл окружна освітня анкета, в програму якої увійшли: 1. Звіт з дотеперішнього освітнього руху в отинійському районі. 2. Організаційно-освітній реферат відпоручника Матірнього Т-ва. 3. Справа заснування комітету допомоги Матірньому Товариству. 4. Справа будови Народнього Дому в Отинії. 5. Намічення пляну праці на будуче. Нарадами проводив голова місцевої філії д-р Стефан Дрогомирецький, який теж здав звіт з дотеперішнього біляису праці в районі. Звіт доповнив своїми заувагами з місць організатор філії проф. Гарасимюк. З черги виголосив організаційно-освітній реферат відпоручник Матірнього Товариства п. Гафткович, по якому розвинулася широка дискусія. За ініціятивою відпоручника Матірнього Т-ва створено при філії комітет допомоги „Просвіті" і поручено йому опрацювати плян акції в районі та з хвилею укінчення пільних робіт приступити до праці. Опісля голова філії представив присутнім конечність злагнути власну домівку, як передумовину розвитку дальшого освітнього життя в районі і зложив звіт з дотеперішньої акції комітету будови Народнього Дому. Поручено справу будови Народнього Дому передати в руки виділу місцевої філії, який покликає до помочі представників поодиноких сіл і візьметься негайно до збирання фондів на закупно площі. Того самого дня вечором відбув відпоручник Матірнього Товариства спільне засідання виділу філії і місцевої читальні, на якому зложив звідомлення з переведеної люстрації, подав свої уваги та вказав напрямні праці на будуче. З признанням слід підчеркнути, що без уваги на будний день і горячі роботи в полі на анкеті заступлені були численно всі читальні місцевого району (за виїмком тільки одної читальні, яка не вислала делегата), що годиться зареєструвати як здоровий прояв громадської свідомости й й дисципліни.

Дописи.

РАВА РУСЬКА. (**Віча. — Фестин. — Вломи**). Дня 31. липня ц. р. відбулися два районові віча, а саме в год. 12-ій вполудне в Любичі Князях, а в год. 17-ій у Верхраті. На вічу в Любичі були присутні також громадяни з Любичі Камеральної, Королівської, Гути і Теретиськ, у Верхраті громадяни Девятира, Пріся, Монастирка, Гути Старої та інших місцевостей. На обох вічах промовляв від У. П. Р. посол Володимир Кохан, який в річевих рефератах обговорив значіння організації і подав звідомлення з діяльности У. П. Р. По дискусії ухвалено одноголосно відповідні резолюції. На вічу в Любичі витала представника У. П. Р. в особі посла Кохана кінна бандерія, а орхестра місцевої читальні відограла кілька народніх пісень. — Дня 31. липня старанням пож. рух. т-ва „Луг" у Підлубах відбувся народній фестин. У програму фестину увійшли дбайливо підготовлені вправи вільноруч луговиків і луговичок та національні танки, як також попис дітей місцевого діточого садка. Фестин, не зважаючи на погоду, відбувся з успіхом. Слід підчеркнути, що на фестині не продавано алькогольних напитків. — В ночі з 3. на 4. ц. м. невідомі злодії вломилися до „Жидівського Купецького Банку" в Раві Руській. Готівки в касі не було, тому не забрали нічого. Тої самої ночі вломилися до мешкання спедитора Едля при вул. Словацького і забрали зпід подушки около 2000 зол. Відтак вломилися ще й до одної крамниці в ринку, але сполошені втікли. Треба зазначити, що крадіжки в Раві Руській повторяються постійно, а громадський уряд удержує численну сторожу з інспекторами і т. д. не знати на що.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Ірена з Подлуських Білинська, жінка судді й адвоката в Самборі, померла дня 5. серпня ц. р. у 44. році життя. Похорони відбулися в Самборі дня 6. серпня 1932. Вічна Їй Память! 166 1—1

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

D. Dorošenko: DIE FORSCHUNG ÜBER T. ŠEVČENKO IN DER NACHKRIEGSZEIT. Відбитка з „Zeitschrift für slavische Philologie" під ред. проф. Макса Фасмера. Ляйпціґ, 1932. Стор. 196—206. Markert u. Petters Verlag.

INFORMATOR UBEZPIECZENIOWY PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH I PRACODAWCÓW. Miesięcznik. Rok 1, № 1. Lwów, sierpień 1932.

BETON. Rok III. № 4.

BULLETIN MENSUEL DE RENSEIGNEMENTS ECONOMIQUE ET SOCIAUX. Rome 1932. Рік XXIII, ч. 7.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 6.VIII 1932 за масло експортове та десерове пріма 2·60 зол., за літру молока 19—20 сот., літру сметани 0·90 зол., сир вець 3·50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Кіна.

АПОЛЬО: „Варієте" (з Янінгсом) і „Біле пекло".

КАСІНО: „Дорога велитнів".

КОПЕРНИК: „На заході не було так зле" і „Спізнений романс".

АТЛЯНТІК (давніше Лев) нечинне.

МАРУСЕНЬКА: „На заході не було так зле" і „Спізнений романс".

МІРАЖ: „Бастер Кітон проти Чарлі Чапліна".

ОАЗА: „Велика гра".

ПАН: „Розкішна дівчина" і „Майбутність та життя жінки".

ПАЛЯС: „Містгрі".

ПАСАЖ: „Червона помста".

ПРОМІНЬ: „Романс кадета".

СОНЦЕ: Через ферії нечинне.

СТИЛЕВЕ: „Поганин" і „Льорел та Гарді".

УТІХА: „Кривава помста".

ХІМЕРА: „Табу".

—о—

Закордонне радіо.

Вівторок, 9. серпня 1932.

Ляйпціг (259,3) 20.30 „Сільський цирульник" оп. Гіллера, **Братислава** (278,8) 22.20 Циганська музика, **Гільверзум** (296,1) 19.55 Оперетка, **Мілано** (331,4) 20.30 „Теля ді Баньо" оп. Боні, **Штрасбург** (345,2) 20.30 „Ле Буржоа Джентільгом" комедія Мольєра, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.15, 18.40 Спів, **Стокгольм** (435,4) 19.30 „Тангайзер" оп. Вагнера, **Прага** (488,6) 19.25 Спів. квартет, **Відень** (517,2) 15.20 Старонім. нар. пісні, **Мінхен** (532,9) 16.05 Пісні, Освальд (сопран), **Будапешт** (550,5) 19.45 Мад. пісні, **Харків** (937,5) 15.15 Гумор і сатира, 16.45 Муз. фронт, 20.00 Концерт солісти, 20.30 Музика, спів, естрада, 24.00 Музика звуковиків.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 9. серпня 1932.

11.58 Час, 12.10 Перегляд преси, 12.20, 12.45, 15.10, 15.40 Грамофон, 12.40 Метеорольогічний комунікат, 15.00 Господарський комунікат, 16.10 „Лен" оп. Андерсена для дітей, 16.25 Грамофон, Сільва рерум, 16.40—18.20 Трансмісії з Варшави, 18.20 Танкова музика, 19.15 Всячина, 19.35 Прес. рад. денник, 19.45 Фейлетон, 20.00—22.00 Трансмісії з Варшави, 22.00 Спів, Серединський (тенор), 22.20—23.20 Трансмісії з Варшави.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Замісць повідомлень про своє вінчання, яке відбулося 2. серпня ц. р. у Болотні, складають д-р Роман і Оксана з Лотоцьких Зубики 20 зол. на Рідну Школу. 167 1—1

Отсим складаю щиру подяку Вп. Д-рові Молдаверові, адвокатові в Коломиє, за безкорисну оборону мене перед окружним судом в Коломиї дня 2. серпня 1932, внаслідку якої мене звільнили.

Леопольд Іван Строкон.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ДВІ КІМНАТИ, кухня, веранда і одна кімнатка з осібним входом до винайму. Товний комфорт. Піскова 34. 143 3—3

ВИПРОДАЖА посезонова останніх моделів: плащів, суконь, костюмів та ін. найкращої якости по дуже низьких цінах. Магазин конфекції: Яків Позамент, Львів, вул. Академічна 2 (Готель Жоржа). 141 4—6

АБСОЛЬВЕНТКА учит. семинара шукає лекції, найрадше в священичім домі. Зголошення: Редакція „Діла" під „Учителька". 158 3—3

ВІД 1. ВЕРЕСНЯ ц. р. пошукую станції при ліпшій рідні для учениці народних шкіл в околиці школи Шашкевича у Львові. Зголошення з умовинами до Адміністрації „Діла" під „Управитель школи" до дня 15. серпня ц. р. 155 3—3

ДОРА, Пансіон „ОЛЕНА" поручає кімнати з добірним удержанням. Ціни якнайнижчі. 36 5

3 ПОКОЇ з кухнею, газовою лазничкою, 2-ма бальконами і приналежностями, повний комфорт, в найкращій і найздоровішій части міста Львова, при вул. Гріненга 36, І. п. Зараз до винайму просто у власника дому. 165 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

МЕШКАННЯ

одно-покоєві з кухнею, з комфортом до винайму від зараз в домах у Львові, при вул. Білинських Бічній за чиншом від 75.— зол. місячно. Вимагане гарантії точного плачення комірного. Зголошення до Заведення Обезпечень Українських Працьовників, Львів, Пекарська 1 а 169 1—1

Найдешевші книжки!

ШЕВЧЕНКО і КНЯЖНА РЕПНІНА

Ціна 1·50 зол. на почт. перес. 30 сот.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.